

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Itsehallinto ja yhdenvertaisuusyksikkö
Nv Yrsa Nyman

LAUSUNTO
22.3.2021

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 30/2021 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon otsikossa mainitussa asiassa. Esityksen tarkoituksena on muun muassa selventää ja täydentää erityistä kalastuslupakiintiötä koskevaa sääntelyä. Kalatalousaluetta koskevaa sääntelyä täydennettäisiin julkista hallintotehtävää hoitavan vastuiden ja valvonnan osalta. Lisäksi osasta luvanmyyjälle määrätyistä tehtävistä säädettäisiin tarkemmin laissa ja sen nojalla annettavassa asetuksessa.

Oikeusministeriö on antanut hallituksen esitystä koskeneesta luonnoksesta lausunnon maa- ja metsätalousministeriölle 16.12.2020 (VN/15988/2020-OM-7).

Alle 18 –vuotiaiden luvat

Esitysluonnoksen mukaan paikkakuntalaisten alle 18-vuotiaiden luvat muutettaisiin maksuttomiksi lasten kalastusharrastuksen ja Tenojokilaakson saamelaisen kalastuskulttuurin edistämiseksi.

Oikeusministeriö pitää ehdotusta kannatettavana ja yhtyy esityksessä esitettyyn, että alle 18-vuotiaiden maksuton kalastuslupa osaltaan edistäisi saamelaisen kalastuskulttuurin välittymistä sukupolvelta toiselle.

Ulkopaikkakuntalaisten omistuksessa oleva kalastusoikeus

Esitysluonnoksen mukaan 12 §:ään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa täsmennettäisiin, että kiintiötä olisi mahdollista käyttää ainoastaan ulkopaikkakuntalaisen omistuksessa olevan kalastusoikeuden perusteella.

Oikeusministeriö kannattaa 12 §:n tarkentamista tältä osin, jotta sääntely nykyistä paremmin turvaisi ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeutta omistavien henkilöiden omaisuudensuojaa.

Asetuksenantovaltuus (12 §:n 6 mom.)

Voimassaolevaa asetuksenantovaltuutta ehdotetaan 12 §:n 6 momentissa täsmennettäväksi muotoon: ”Lupien jakautumisesta, niiden ostoon oikeuttavasta kalastusoikeuden määrästä ja varaamattomien erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien lupien vapautumisesta ostettavaksi matkailulupakiintiöön voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, jos lupien kysyntään ja tarjontaan vaikuttavissa tekijöissä tapahtuu vallitsevaan tilanteeseen nähden sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat erityisen lupakiintiön tasapuoliseen käyttöön.”

Perusteluissa on todettu, että asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin lupien ostoon oikeuttavasta kalastusoikeuden määrästä kynnysarvosta kuusi poikkeavasti sekä tiettyjen varaamatta jääneiden lupien vapautumisesta ostettavaksi seuraavan viikon matkailukiintiöön.

Perussäännökset 12 §:n 6 momentissa mainituista seikoista on oltava laissa ja asetuksella on mahdollista antaa tarkempia säännöksiä laissa säädetystä. Epäselväksi jää, mitkä ovat ne laissa olevat perussäännökset, joista asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä.

Myös säännöksessä oleva käsite ”vallitsevaan tilanteeseen nähden” jää hyvin epäselväksi sekä säännöksen muotoilun että sen perustelujen valossa. Mihin vallitsevaan tilanteeseen tällä viitataan?

Muilta osin oikeusministeriön lausuntokierroksella esittämät kommentit on otettu jatkovalmistelussa huomioon.